

Warszawa, dnia 28 listopada 2025 r.

L.DZ.FZZ/195/28/11/2025

**Ocena Forum Związków Zawodowych do prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy
o emeryturach i rentach z FUS (projekt „Godna Emerytura”)**

Forum Związków Zawodowych poddało wnikliwej analizie przedłożony przez Prezydenta RP projekt ustawy wprowadzający mechanizm „kwoty minimalnego podwyższenia świadczeń”. Jako reprezentatywna centrala związkowa, z uwagą pochyłamy się nad każdą propozycją mającą na celu poprawę bytu materialnego emerytów i rencistów, szczególnie w obliczu rosnących kosztów utrzymania. Niemniej jednak, FZZ zmuszone jest stwierdzić, że polski system emerytalny zaczyna przypominać niespójną bryłę, składającą się z różnych, doklejanych *ad hoc* elementów. Projekt prezydencki, choć niewątpliwie ma charakter socjalny i wspomagający najuboższych, nie zmienia filozofii zarządzania systemem, a jedynie dokłada kolejną „łatę” do konstrukcji, która wymaga fundamentalnej przebudowy.

Obecna architektura systemu, oparta na zasadzie zdefiniowanej składki, uległa erozji. Docelowo wyłącznym źródłem *godnej emerytury* powinna być składka odprowadzana na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) w trakcie aktywności zawodowej. Tymczasem dzisiejsza rzeczywistość to system permanentnie „dotleniany” potężną dotacją z budżetu państwa (planowaną na poziomie ponad 81 mld zł w 2025 r.) oraz mechanizmami pozabudżetowymi, takimi jak 13. i 14. emerytura. Propozycja Prezydenta Karola Nawrockiego, wprowadzająca sztywny mechanizm kwotowy (150 zł), wpisuje się w ten trend.

Obawy FZZ znajdują potwierdzenie w niezależnych analizach międzynarodowych, które pozycjonują Polskę w grupach wysokiego ryzyka systemowego. Mercer CFA Institute Global Pension Index 2025 ocenia polski system emerytalny jako „C” (57.0 pkt). O ile adekwatność świadczeń jest oceniana przeciętnie, o tyle wskaźnik zrównoważenia wynosi zaledwie 45.9 pkt.

Oznacza to, że system jest skrajnie wrażliwy na demografię i nie posiada wystarczających rezerw na przyszłość. Z kolei Allianz Global Pension Report 2025 zalicza Polskę do grupy krajów o „wysokiej presji reformatorskiej” i pilnej potrzebie działań naprawczych.

W świetle tych danych, kolejne rozwiązanie punktowe, które nie adresuje problemu niskiej bazy składkowej i demografii, jest działaniem niewystarczającym.

Forum Związków Zawodowych zwraca uwagę, że projektodawca, wskazując koszt regulacji (ok. 2,95 mld zł w pierwszym roku, z tendencją rosnącą), nie wskazuje wiarygodnego źródła pokrycia tego wydatku. Opieranie finansowania stałego zobowiązania ustawowego na „wzroście dochodów budżetowych wynikających z inflacji” jest w ocenie FZZ nieczytelne i nieprecyzyjne. FZZ apeluje do projektodawców o większą uważność i wnikliwość w tym zakresie.

Mimo powyższych zastrzeżeń, Forum Związków Zawodowych stoi na stanowisku, że każda próba wzmocnienia portfeli emerytów jest godna rozważenia, a całkowite odrzucenie projektu uderzyłoby w najsłabsze grupy społeczne. Dlatego FZZ rekomenduje procedowanie tego projektu w oparciu o zasadę (pełnej) kohabitacji tym samym apelując do Rządu RP i parlamentu o podejście do tego projektu bez uprzedzeń politycznych. W obecnej sytuacji ustrojowej (koabitacja) konieczna jest współpraca ponad podziałami w sprawach kluczowych dla bezpieczeństwa ekonomicznego obywateli. FZZ wskazuje, iż proces legislacyjny nad ustawą „Godna Emerytura” nie może ograniczyć się do prostego „tak” lub „nie”. Musi on stać się impulsem do debaty zakończonej konsensusem ponadpartyjnym.

Polska potrzebuje reformy, która przetrwa kadencję jednego parlamentu. FZZ oczekuje, że Prezydent RP, jako inicjator ustawy i patron Rady Dialogu Społecznego, stanie się orędownikiem szerokiego porozumienia na rzecz naprawy fundamentów systemu, a nie tylko promotorem doraźnych rozwiązań.

Należy dążyć do tego, aby emerytury były godne, ale w oparciu o wydolność systemu emerytalnego. Celem długofalowym musi być zmniejszająca się, a nie rosnąca, potrzeba gigantycznych dotacji budżetowych oraz finansowania pozabudżetowego. Jest to zadanie trudne, ale w perspektywie wieloletniej – wykonalne, pod warunkiem oparcia się na pracy i składkach, a nie na doraźnym zarządzaniu i inicjowaniu zmian w systemie emerytalnym w oparciu o uzyskiwanie korzyści politycznych.

FZZ opiniuje projekt z ostrożną aprobatą dla intencji wsparcia najuboższych, lecz z krytycznym podejściem do braku systemowej wizji i stabilnego finansowania. Oczekujemy, że dalsze prace nad projektem wywołają pożądaną dyskusję o głębokich reformach całego systemu emerytalnego w Polsce.

Z wyrazami szacunku,

Dorota Gardias

Przewodnicząca
Forum Związków Zawodowych

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

